

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening
Mevrouw mr. drs. M.C.G. Keijzer
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 8 april 2025

betreft Nadere vragen over de Standen van de Uitvoering 2023 op het gebied van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening

ons kenmerk 176414.01U

Geachte mevrouw Keijzer,

De vaste commissie voor Infrastructuur & Waterstaat / Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (I&W/VRO) heeft kennisgenomen van uw brief van 3 maart 2025 waarin u de vragen over de Standen van de Uitvoering 2023 die relevant zijn op het gebied van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening heeft beantwoord.¹ De leden van de fractie van de **BBB** danken u voor de uitgebreide beantwoording en wensen u naar aanleiding van de brief een aantal nadere vragen te stellen.

Om daadwerkelijk impact te hebben op de verbetering van de uitvoerbaarheid van wetgeving, zoals de Eerste Kamer en de regering nastreven, rekenen de leden van de fractie van de BBB op een goede samenwerking met u. Deze leden stellen u de volgende vervolgvragen.

1. In antwoord op een eerdere vraag van de leden van de BBB-fractie geeft u aan dat de Wet open overheid (Woo) wat betreft openbaarmaking op verzoek (Woo-verzoeken) grotendeels overeenkomt met de uitgangspunten en bepalingen in de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Daarnaast zet u in op nadere besluiten en maatregelen om de uitvoering en uitvoerbaarheid van de Woo verder te verbeteren. De leden van de BBB-fractie zien echter grote verschillen tussen beide wetten. De Woo beperkt zich niet tot belanghebbenden, iedereen kan alles opvragen. Alles wat wordt 'vastgelegd' en verband houdt met de taak van het overheidsorgaan, valt hieronder. Dit is een van de belangrijkste redenen waarom de Woo zoveel problemen met zich meebrengt in de uitvoering. Om een voorbeeld te geven: een WhatsApp-bericht van de ene wethouder naar de andere of de agenda van de wethouder moet onder beheer gebracht worden. Nederland is het enige land in Europa dat zo'n brede definitie heeft van opvraagbare informatie. Bovendien mag de overheid onder de Woo geen kosten meer in rekening brengen, zelfs niet voor kosten die rechtstreeks voortvloeien uit een verzoek, zoals kopieerkosten. Hierdoor is de Woo een instrument geworden waarmee sommige burgers de (lokale) overheid kunnen ondermijnen en waardoor bestuurders zich in toenemende mate onveilig voelen. Daarnaast lopen de kosten voor de uitvoering van deze wet snel op. In een gemiddelde gemeente van 50.000 inwoners

¹ Kamerstukken I 2024/25, 29 362, S.

datum 9 april 2025

ons kenmerk 176414.01U

blad 2

bedragen de ambtelijke kosten al gauw zo'n €300.000 per jaar. De leden van de fractie van de BBB zijn een groot voorstander van een transparante overheid, maar vragen zich af of u zich wel voldoende bewust bent van de negatieve gevolgen van deze wet, die steeds duidelijker worden. Dat brengt deze leden tot de volgende vragen:

- a. In hoeverre is de Woo een kop op Europese regelgeving? Deze leden ontvangen hier graag een toelichting op.
 - b. Wat betekenen de brede definities in de Woo voor het beheer van informatie zoals vastgelegd in de Archiefwet?
 - c. Wat kunt u op korte termijn aan deze wet veranderen?
 - d. Wat is er bijvoorbeeld nodig om WhatsApp-verkeer en agenda's uit te sluiten van de wet, het begrip 'belanghebbende' te herintroduceren en overheden toe te staan daadwerkelijk gemaakte kosten weer in rekening te brengen bij indieners? Heeft u hierover overleg met bijvoorbeeld de VNG?
2. De leden van de fractie van de BBB concluderen uit uw beantwoording van een eerder gestelde vraag dat informatie-uitwisseling bij veel uitvoeringsorganisaties inderdaad wordt belemmerd door de AVG. Het Netwerk van publieke dienstverleners (NPD) heeft 79 concrete knelpunten vanuit publieke dienstverleners in kaart gebracht en inzichtelijk gemaakt. Deze knelpuntenbrief is ook gedeeld met de Tweede Kamer.² De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW), coördinerend voor Werk aan Uitvoering, komt binnenkort met een brief aan de Tweede Kamer waarin staat hoe de regering verdergaat met knelpunten in gegevensdeling. Kunt u deze informatie ook delen met de Eerste Kamer, gezien de rol van deze Kamer op het gebied van uitvoerbaarheid van regelgeving?
3. Naar aanleiding van een vraag van de BBB-fractie of de overheid voldoende nadenkt over de handhaving op de inhuur van zzp'ers in relatie tot de krappe arbeidsmarkt, verwijst u naar eerdere brieven hierover aan de Tweede Kamer. Kunt u de brieven waarnaar u verwijst ook delen met de Eerste Kamer, gezien haar rol bij de beoordeling van uitvoerbaarheid van wetgeving?
4. Op de vraag of er ook buiten de grote gemeenten goed functionerende ondersteuning is voor huurders, geeft u aan dat de Wet goed verhuurderschap elke gemeente verplicht om een meldpunt in te richten waar huurders en andere belanghebbenden terecht kunnen met meldingen over ongewenst verhuurgedrag. Gemeenten ontvangen hiervoor middelen vanuit het Rijk. Deze bescherming is recentelijk, per 1 januari 2025, uitgebreid middels de Wet betaalbare huur, zodat de gemeente meer mogelijkheden heeft om toezicht te houden op maximale huurprijzen en huurprijsverhogingen. Ook voor deze taken krijgen gemeenten middelen vanuit het Rijk. De leden van de BBB-fractie vragen zich echter af of dit voldoende bekend is bij gemeenten.
- a. Wat is er gedaan om te toetsen of dit voldoende bekend is?
 - b. Gaat het om gelabeld geld?
 - c. Weet u hoeveel gemeenten inmiddels een dergelijk meldpunt hebben?
 - d. Wat maakt dat gemeenten onvoldoende op de hoogte zijn van deze nieuwe taak?
 - e. Wat gaat u doen om ervoor te zorgen dat er niet steeds meer taken op het bordje van de gemeenten worden gelegd, waardoor gemeenten in het zogenaamde ravijnjaar nog verder in de knel komen? Deze leden ontvangen hier graag een toelichting op.
5. Op de vraag of de Toelatingsorganisatie Kwaliteitsborging Bouw (TloKB) meer kwaliteitsborgers en meer registraties per kwaliteitsborger had verwacht, geeft u aan dat dit niet het geval is. In

² Kamerstukken II 2024/25, 29 362 nr. 374, p. 3.

datum 9 april 2025

ons kenmerk 176414.01U

blad 3

het jaarverslag van deze organisatie staat niets vermeld over de ontwikkeling van het aantal kwaliteitsborgers in relatie tot de krapte op de arbeidsmarkt. Wilt u inzicht geven in deze ontwikkeling en de Toelatingsorganisatie vragen deze ontwikkeling op te nemen in komende jaarverslagen?

6. Op de eerder gestelde vraag naar een wetenschappelijke onderbouwing van het verbod op het gebruik van Roundup op geliberaliseerde pachtgronden, geeft u aan wanneer het verbod van kracht is geworden. Kunt u, nu de EU het gebruik van dit middel weer voor langere tijd heeft toegestaan, alsnog de gevraagde onderbouwing verstrekken? Is dit hiermee geen kop op Europese regelgeving?
7. Kunt u de leden van de BBB-fractie meer inzicht bieden in de veiligheidsoverwegingen die ervoor zorgen dat u geen database of openbare bron wilt bijhouden over de bezittingen van het Rijksvastgoedbedrijf (RVB), terwijl SBB dat bijvoorbeeld wel doet?
8. Vanwege diverse ontwikkelingen staan de overheidsfinanciën onder druk. Er is veel behoefte aan grond, wat leidt tot hoge grond- én pachtprizen. Tevens is het van belang dat landbouwers investeren in verduurzaming en daarmee in hun bedrijfsvoering. Ondernemers investeren eerder in eigen productiemiddelen (gronden) dan in een situatie van onzekerheid over de toekomstige beschikbaarheid van grond. Is de overheid bereid te overwegen een deel van de 41.000 hectare pachtgrond van het RVB te verkopen? Graag ontvangen deze leden ook een toelichting op de huidige afweging.
9. In uw antwoord op de eerdere vraag 15 zegt u toe de 'open data' op de website van het RVB te laten actualiseren. Daarvoor zijn de leden van de BBB-fractie dankbaar. Bent u bereid op basis van die gegevens ook enkele grafieken en meerjarige cijferreeksen te laten toevoegen, zoals de oppervlakte van verkochte grond en de inkomsten uit verkoop, zodat trends eenvoudig zichtbaar worden? Dit zou de politieke verantwoording en controle op de uitvoering van beleid vergemakkelijken. Zou u dit ook willen laten doen voor de website www.biedboek.nl, uitgesplitst per categorie, zoals verpachting en verhuur?
10. In uw antwoord op de eerdere vraag 17 verwijst u naar het *Besluit Taak Rijksvastgoedbedrijf 2017*. Wanneer is dat voor het laatst geëvalueerd, inclusief een juridische beschouwing van de verhoudingen tussen dit besluit en wetten zoals de (oorspronkelijke) Wet Markt en Overheid³? Als dit de afgelopen jaren niet is gebeurd, kunt u dan opdracht geven voor een dergelijke, ook juridische, evaluatie?
11. Naar de mening van de leden van de BBB-fractie geeft u geen (volledig) antwoord op de eerder gestelde vraag 13, die meerdere deelvragen omvatte. Voor deze leden is dit reden voor een nadere vraag. Heeft de regering een afwegingskader om te bepalen welke (delen van) gebouwen en gronden wel of niet kunnen worden verkocht? Dit ook vanuit de liberale gedachte dat onroerende goederen bij voorkeur niet in bezit van de overheid zouden moeten zijn. In uw antwoord op vraag 15 spreekt u van "opdrachtgevers/eigenaren" die hun Rijksvastgoed "overtollig stellen" als reden voor verkoop, maar is er geen Rijksbreed afwegingskader om hier verantwoord keuzes in te maken?
 - a. Als dit er is: wilt u dit met de Kamers delen?
 - b. Als dit er niet is: kan de regering dit laten opstellen?De leden van de BBB-fractie zijn met name geïnteresseerd in de afweging voor (delen van) gebouwen die worden verhuurd aan niet-Rijksorganisaties of waarvoor niet direct wordt voorzien

³ Kamerstukdossier 31 354.

datum 9 april 2025

ons kenmerk 176414.01U

blad 4

dat een deel van het Rijk het in weer gebruik neemt.⁴ Daarnaast zijn deze leden in het bijzonder geïnteresseerd in gronden van het Rijk die worden verpacht, maar – anders dan het genereren van pachtinkomsten – geen publiek doel dienen. Dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld een defensierrein of grond op of direct achter een dijk of andere waterkering, die wél een publiek doel hebben.

12. Graag stellen de leden van de BBB-fractie ook nog een vraag over een specifiek soort grond in beheer bij het RVB, die minder aandacht krijgt, namelijk bossen. Deze kunnen, naast recreatief gebruik, ook worden ingezet voor boslandbouw (in het Engels 'agroforestry'⁵). Dit houdt in dat bestaande bossen op beperkte schaal kunnen worden gebruikt voor begrazing door (klein)vee, het kweken van bessen of paddenstoelen voor menselijke consumptie, of voor jacht – al dan niet na het uitzetten van meer (kleine) dieren – met voedselproductie als doel.
- a. Hoeveel procent van de grond die het RVB beheert, bestaat uit bos?
 - b. Heeft het RVB onderzocht op welk deel boslandbouw mogelijk is? Zo ja, om hoeveel procent en welke vormen van boslandbouw gaat het? Zo niet, bent u bereid onderzoek te doen naar de mogelijkheden van boslandbouw in door het RVB beheerde bossen, met als doel vast te stellen hoeveel potentieel daarin is voor voedselproductie?

De leden van de vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat / Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag binnen **vier weken** na dagtekening van deze brief.

Hoogachtend,

drs. E. Kemperman MBA

Voorzitter van de vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat / Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening

⁴ In het rapport 'Zicht op Rijksbezit' (2021) van de Algemene Rekenkamer staat op pagina 36 dat het RVB 4,8 km² aan vloeroppervlak verhuurt en dat 121.000 m² leegstaat.

⁵ Zie bijvoorbeeld www.agroforestry.nl.